

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๗๒(๔) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา ๗๕ (วรรค ๓) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำจุน และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติราชการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ (ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า)
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๒๓ แผน/ประเด็นหลัก โดยสรุปที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม ดังนี้

๒.๒.๑ ประเด็นหลัก

ประเด็น ๐๓ แผนแม่บทด้านการเกษตร

แผนย่อย	แนวทาง
๑. เกษตร อัตลักษณ์ พื้นถิ่น	๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย ๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่าง และโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อ การส่งออกไปยังตลาดโลก เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)
๒. เกษตร ปลอดภัย	๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของ สารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน ๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจสอบรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกร ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนา ระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับ กับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐาน ตามหลักการ ปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแล การผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล ๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุข ภาวะ และโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการ ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

	๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ เป้าหมาย ๑. สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒. ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ตัวชี้วัด ๑. อัตราการขยายตัวของ มูลค่าของสินค้าเกษตร ปลอดภัยที่ได้รับการ รับรอง ได้แก่ ๑) สินค้าเกษตรที่ผ่าน การตรวจรับรอง มาตรฐานการปฏิบัติ ทางเกษตรที่ดี ๒) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ) ๒. ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายในปี ๒๕๗๐/๒๕๗๕/๒๕๘๐)
๓. เกษตร ชีวภาพ	๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ ภาควิสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จาก ฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ วิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจาก การทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และ ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจน สนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ใน อุตสาหกรรมและพลังงานที่ เกี่ยวเนื่องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ใน แต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภท โภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้าง มูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของ ผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ เป้าหมาย ๑. สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒. วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด ๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ) ๒. การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ย ร้อยละ)
๔. เกษตร แปรรูป	๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการ แปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มี มูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่ อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญา ที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และ

	สินค้า เกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า ๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)
๕. เกษตร อัจฉริยะ	๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และ เกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเกษตรทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทน แรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ ๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่างๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูล สารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำการระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่เข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม เป้าหมาย ๑. สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด ๑. มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ) ๒. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๖. การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐาน ทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิต ให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตาม หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาท ำเนินการให้เกิด ความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพ ด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมี มาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ ๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกรข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะภัยแล้ง การค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกัน ความเสี่ยงให้กับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร ๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรน มากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มี กลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง
--	---

	๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย พื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้าน การผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็วและมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต ๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน
	เป้าหมาย ๑. ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น ๒. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น
	ตัวชี้วัด ๑. ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ) ๒. สัดส่วนของจำนวน สถาบันเกษตรกรที่ขึ้น ทะเบียนกับกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ ๑) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ๒) วิสาหกิจชุมชนที่มี ศักยภาพในระดับดี ๓) กลุ่มเกษตรกร ที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ต่อจำนวนสถาบัน เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

ประเด็น ๐๑ แผนแม่บทด้านความมั่นคง

แผนย่อย การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

แนวทาง แผนรักษาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ (สมช./กษ.)

ประเด็น ๐๒ แผนแม่บทด้านพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

แผนย่อย การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน

แนวทาง

๑) จัดทำฐานข้อมูลด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์ ที่ทุกหน่วยงานใช้ได้ร่วมกัน

๒) จัดทำแผนผังภูมิโนเวศของพื้นที่อย่างยั่งยืน

๓) ให้ความรู้ ประสาน และบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศในการอนุรักษ์ และพัฒนาเมือง รวมถึงการรักษาพื้นที่สีเขียว

ประเด็น ๐๓ แผนแม่บทด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

แผนย่อย โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

แนวทาง

- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานทั้งภาคเกษตรภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

ประเด็น ๐๔ แผนแม่บทด้านผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

แผนย่อย การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

แนวทาง

๑) การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

๒) การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

๓) การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

๔) การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่

แผนย่อย การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

แนวทาง

๑) ส่งเสริมการจัดหาแหล่งเงินทุนและพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นนวัตกรรมรูปแบบใหม่ๆ

๒) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงบริการทางการเงิน

แผนย่อย การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

แนวทาง

๑) สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีสินค้าและบริการที่มีอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัด

๒) สร้างและพัฒนาตลาดในประเทศสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์

๓) ส่งเสริมผู้ประกอบการในทุกระดับ รวมถึงเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในการขยายช่องทางการตลาดผ่านการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ต

๔) สร้างความพร้อมของผู้ประกอบการในการออกไปลงทุนในต่างประเทศทั้งในด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ตลาด ภาษา วัฒนธรรม เครือข่ายพันธมิตรการค้าการลงทุน

และกฎระเบียบด้านการค้าการลงทุนของประเทศเป้าหมาย ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการค้าและการลงทุนที่มีอยู่ ตลอดจนส่งเสริมการค้า และการบริการชายแดนเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภูมิภาคกับเศรษฐกิจโลก

แผนย่อย การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

แนวทาง

- ๑) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ
- ๒) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน
- ๓) สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ทำงานร่วม ทั้งในเชิงกายภาพและจากการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ดิจิทัลและนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการทุกระดับ เพื่อลดต้นทุนของธุรกิจ
- ๔) สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้มากขึ้น
- ๕) เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ โดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และกำกับดูแลให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและเป็นธรรม

ประเด็น ๐๙ แผนแม่บทด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ

แผนย่อย การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

แนวทาง

- ๑) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนตามศักยภาพ โดยพัฒนาต่อยอดจากฐานทรัพยากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีอยู่เดิม
- ๒) ส่งเสริมเศรษฐกิจและการสร้างงานที่สอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของพื้นที่
- ๓) พัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพ มีระบบส่งเสริมสุขภาพ elfare ว่าง ป้องกันและควบคุมโรค ที่เชื่อมโยงกับระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว การประกันสุขภาพและการเข้าเมือง
- ๔) พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและการรักษาพื้นที่สีเขียวที่มีประสิทธิภาพ
- ๕) เสริมสร้างความสามารถของวิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชนในพื้นที่
- ๖) สนับสนุนให้ประชาชนและภาคีการพัฒนามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิตของคนในพื้นที่

ประเด็น ๑๕ แผนแม่บทด้านพลังงานสังคม

แผนย่อย การเสริมสร้างทุนทางสังคม

แนวทาง

- ๑) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง
- ๒) ส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม

แผนย่อย การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

แนวทาง

- ๑) เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการนำความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง
- ๒) ภาครัฐสนับสนุนผู้ประกอบการในการสร้างงานให้ผู้สูงอายุ
- ๓) การเชื่อมโยงข้อมูลผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ โดยการสร้างฐานข้อมูลกลางผู้สูงอายุ อย่างเป็นระบบและบูรณาการเชื่อมโยงกันทุกหน่วยงาน

ประเด็น ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก

แผนย่อย การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

แนวทาง

- ๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
- ๒) บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน โดยการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้กับประชากรที่มีรายได้น้อยผ่านการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมความรู้ และวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน
- ๓) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับรายได้ผู้ประกอบการธุรกิจ โดยสนับสนุนเงินทุน ที่ดิน แรงงาน เครื่องมือเครื่องจักร ทูทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทูทางสังคม ทูทางวัฒนธรรม

แผนย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

แนวทาง

- ๑) ส่งเสริมและพัฒนากลไกและโครงสร้างดูดซับมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชน เพื่อสร้างการเติบโตและการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการรวมตัวของสมาชิกในชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ อาทิ สหกรณ์ ร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจหรือกิจการเพื่อสังคม ที่ส่งเสริมการถือหุ้นโดยสมาชิกในชุมชน
- ๒) ส่งเสริมให้มันวัตกรรมการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน
- ๓) พัฒนากลไกการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ
- ๔) ส่งเสริมศักยภาพการประกอบการธุรกิจ พัฒนาและยกระดับศักยภาพผู้ผลิตและผู้ประกอบการ พัฒนากลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก
- ๕) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการบริหารจัดการหนี้สิน โดยสนับสนุนองค์ความรู้พื้นฐานด้านการบริหารจัดการหนี้สินและการเงิน การส่งเสริมการออม สร้างการรับรู้และความตระหนักถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการหนี้สินและการเงิน

ประเด็น ๑๗ แผนแม่บทด้านการเติบโตอย่างยั่งยืน

แผนย่อย การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

แนวทาง

- ๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลาย ทางชีวภาพสูง การบริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับคนและชุมชน สร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุ์กรรม ให้มีความสำคัญกับพันธุ์กรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการทำงานบูรณาการระหว่างภาคส่วน อาทิ ภาคเกษตร ให้เกิดการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- ๒) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน การบริหารจัดการเชิงพื้นที่และมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการตรวจสอบติดตาม เฝ้าระวัง

และป้องกันการบุกรุกป่า รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ ดันน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ โดยกำหนดสิทธิชุมชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่านั้น

๓) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน การขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์และประมง ตลอดจนห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดให้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนย่อย การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
แนวทาง

๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๒) ปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน

๔) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แผนย่อย การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

แนวทาง

๑) จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ การลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เป็นหลักการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และพิจารณาถึงขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ

๒) จัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน การบริหารจัดการหรือการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่

๓) จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายและกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๔) จัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ประเด็น ๑๙ แผนแม่บทด้านการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

แผนย่อย การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

แนวทาง

๑) จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสมกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒) จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ การจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาให้เป็น แหล่งเก็บกักน้ำ/แหล่งน้ำสำรอง กำหนดกติกาดูแลสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นเพื่อการจัดการ เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย การดูแลสารเคมีภาคเกษตร

๓) จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ จัดระบบการจัดการพิบัติภัยจากน้ำในภาวะวิกฤติ ลดความสูญเสียและความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำ เชื่อมกับนโยบายหรือมาตรการสำคัญในการเตรียมพร้อมรับมือเผชิญเหตุ

๔) จัดการบริหารน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล

แผนย่อย การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

แนวทาง

๑) จัดการน้ำเพื่อการพัฒนา จัดให้น้ำอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมตามแผนการเติบโตแบบสีเขียว การท่องเที่ยว และเพื่อผลิตพลังงาน พร้อมมีระบบดูแลน้ำ ภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้น้ำในนิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒) เพิ่มผลผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้กันอย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่

แผนย่อย การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

แนวทาง

๑) พิสูจน์และสอบเขตตามเอกสารสิทธิ์ แนวแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้ชัดเจนและขึ้นทะเบียนโดยหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๒) จัดการ แก้ไขปัญหา และป้องกันการรुक้าแนวเขตแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓) อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ในทุกมิติ

๔) จัดทำข้อกำหนดในการออกแบบทั้งเชิงภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

ประเด็น ๒๑ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

แผนย่อย การพัฒนาบริการประชาชน

แนวทาง

๑) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงาน แบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร

๒) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล

๓) ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ”

แผนย่อย การบริหารจัดการการเงินการคลัง

แนวทาง

๑) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค โดยรักษาวินัยการเงินการคลัง ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง

๒) พัฒนาระบบเตือนภัยทางด้านเศรษฐกิจ การเงินและการค้า ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม รวมทั้งการเคลื่อนย้ายทุนและแรงงาน รูปแบบการค้า ตลอดจนการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ๆ และให้ภาครัฐและเอกชนมีเครื่องมือพร้อมป้องกันความเสี่ยง

๓) จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยสนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งในภารกิจพื้นฐานภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๔) ทบทวน ศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้าง ระบบและมาตรการทางภาษี

๕) กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ

แผนย่อย การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

แนวทาง

๑) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กร
ซีดสมรรถนะสูง”

๒) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์

๓) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงาน
ใหม่ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย

แผนย่อย การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

แนวทาง

๑) ปรับปรุงกลไกในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนในภาครัฐให้มี
มาตรฐานและเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบ
คุณธรรมอย่างแท้จริง

๓) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิด
วิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๔) สร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ประเด็น ๒๒ แผนแม่บทด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

แผนย่อย การพัฒนากฎหมาย

แนวทาง

๑) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบท
และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบัญญัติกฎหมาย

๓) พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย

๔) ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมในกระบวนการกฎหมาย

ประเด็น ๒๓ แผนแม่บทด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนย่อย การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ

แนวทาง

- พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม
ในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป
และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของผลผลิต
รวมทั้งพัฒนากลไกการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อยกระดับรายได้ ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยง
ในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมี
ประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์ การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต
การพยากรณ์อากาศและวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

แผนย่อย การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

แนวทาง

- พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม
ในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค รวมทั้ง ใช้ในภาคการเกษตร
อุตสาหกรรม และการรักษาระบบนิเวศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ อุทกวิทยาเชิงพื้นที่ ระบบน้ำชุมชน
และเกษตร

แผนย่อย ด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แนวทาง

- พัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศและสอดคล้องกับความจำเป็นของอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และความปลอดภัยตามมาตรฐานระหว่างประเทศ หรือความต้องการเฉพาะที่ผู้ซื้อกำหนด อันจะทำให้สินค้าและบริการนั้นสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

๒.๓ แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (SDGs) ๑๗ ด้าน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมายเพื่อให้แน่ใจว่าโลกจะดีขึ้นภายในปี ๒๕๗๓ เป้าหมายเหล่านี้คือการเรียกร้องให้มีการดำเนินการเพื่อยุติความยากจน ปกป้องโลก และทำให้ทุกคนมีความสงบสุขและความมั่งคั่ง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับทุกประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญในการพัฒนาของตนเอง (ที่มา : <https://science.mahidol.ac.th/sdgs/sdgs-๑๗>) โดยมีเป้าหมายและเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืนสรุปดังนี้

เป้าหมาย	เป้าหมายย่อยที่สอดคล้องโดยตรงตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
๒. ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture)	๒.๑ ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคนโดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี ๒๕๗๓
	๒.๓ เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง เกษตรแบบครอบครัว คนเลี้ยงปศุสัตว์ ชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากรและปัจจัยนำเข้าในการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้างงานนอกฟาร์มอย่างปลอดภัยและเท่าเทียม ภายในปี ๒๕๗๓
	๒.๔ สร้างหลักประกันระบบการผลิตที่ยั่งยืนและสามารถนำไปปรับใช้ในระบบการเกษตรที่สามารถเพิ่มผลผลิตและการผลิตได้ ที่ช่วยรักษาระบบนิเวศน์ที่เพิ่มความเข้มแข็งในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศที่รุนแรง ความแห้งแล้ง น้ำท่วม และภัยพิบัติอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อคุณภาพพื้นที่และดิน ภายในปี ๒๕๗๓
	๒.๕ คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารเมล็ดพันธุ์และพืชที่มีการจัดการที่ดี และ มีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมาย	เป้าหมายย่อยที่สอดคล้องโดยตรงตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
๘. ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพและการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน	๘.๑ ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ ๗ ต่อปี ๘.๒ บรรลุการมีผลผลิตภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้นผ่านการทำให้หลากหลายการยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้นในภาคส่วนที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและใช้แรงงานเข้มข้น ๘.๙ ออกแบบและใช้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี ๒๕๗๓
๑๒. สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Ensure sustainable consumption and production patterns)	๑๒.๑ ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบการดำเนินงานระยะ ๑๐ ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ทุกประเทศนำไปปฏิบัติ โดยประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา ๑๒.๓ ลดขยะเศษอาหารของโลกลงครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหารจากระบบการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี ๒๕๗๓
๑๕. ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู่การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่และหยุดการสูญเสียความ	๑๕.๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒.๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็น อุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไข จุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศ ที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบท ทั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์ จากโอกาส ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ ของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสดังจะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็ม ศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บน พื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น จึงได้กำหนดเป้าหมายหลัก ของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ ดังนี้

โดยตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละเป้าหมายหลัก มีดังนี้

เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	สถานะปัจจุบัน	ค่าเป้าหมายในปี ๒๕๗๐
๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม	รายได้ประชาชาติต่อหัว	๗,๐๙๗ เหรียญสหรัฐ (๒๒๗,๐๐๐บาท) ในปี ๒๕๖๔	๙,๓๐๐ เหรียญสหรัฐ (๓๐๐,๐๐๐บาท)
๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่	ดัชนีความก้าวหน้าของคน (ประกอบด้วยตัวชี้วัดใน 8 ด้าน ได้แก่ สุขภาพ การศึกษา ชีวิต การงาน รายได้ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัว และชุมชน การคมนาคมและการสื่อสาร และการมีส่วนร่วม)	๐.๖๕๐๑ (ความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับปานกลาง) ในปี ๒๕๖๓	๐.๗๒๐๙ (ความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับสูง)
๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม	ความแตกต่างของความเป็นอยู่ (รายจ่าย) ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงสุดร้อยละ 10 และต่ำสุดร้อยละ 40	๕.๖๖ เท่า ในปี ๒๕๖๓	ต่ำกว่า ๕ เท่า
๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ในปี ๒๕๖๒ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานลดลงร้อยละ ๑๗ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีปกติ	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวม (ครอบคลุมภาคพลังงาน คมนาคมและขนส่ง/กระบวนการทางอุตสาหกรรม(การจัดการของเสีย) ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีปกติ
๕. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ดัชนีรวมสะท้อนความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่		
การรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่	๑) ชีตความสามารถของการปฏิบัติ ตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ และการเตรียมความพร้อมฉุกเฉินด้านสุขภาพ	ร้อยละ ๘๕ ในปี ๒๕๖๓	ร้อยละ ๙๐ โดยสมรรถนะหลักแต่ละด้านไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
	๒) อันดับความเสี่ยงด้านภูมิอากาศ	อันดับเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๘-๒๕๖๒) เท่ากับ ๓๖.๘	อันดับเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไม่น้อยกว่า ๔๐
	๓) อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล	อันดับที่ ๓๘ ในปี ๒๕๖๔	อันดับที่ ๓๐
	๔) อันดับประสิทธิภาพของรัฐบาล	อันดับที่ ๒๐ ในปี ๒๕๖๔	อันดับที่ ๑๕

๒.๔.๒ หมายเหตุการพัฒนา เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนด **หมายเหตุการพัฒนา** จำนวน ๑๓ หมายเหตุ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมายเหตุทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ เพื่อให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสระแก้วเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงนำมิติและหมายเหตุที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่

หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับหมายเหตุ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑. มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น	๑.๑ ผลิตรั้วพันธุ์รวมในประเทศสาขาเกษตรเด็บโต ร้อยละ ๔.๕ ต่อปี ๑.๒ รายได้สุทธิต่อครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน เมื่อสิ้นสุดแผน ๑.๓ พื้นที่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นเป็น ๒.๐ ล้านไร่ และพื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้นเป็น ๒.๕ ล้านไร่ เมื่อสิ้นสุดแผน ๑.๔ พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลงร้อยละ ๑๐ เมื่อสิ้นสุดแผน
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร	๒.๑ ภาคเกษตรมีผลิภาพการผลิตรวมเฉลี่ยร้อยละ ๑.๕ เมื่อสิ้นสุดแผน ๒.๒ มีตลาดกลางสินค้าเกษตรภูมิภาคในภาคเหนือ ๒ แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ แห่ง ภาคใต้ ๒ แห่ง ภาคกลาง ๑ แห่ง และภาคตะวันออก ๑ แห่ง เมื่อสิ้นสุดแผน ๒.๓ น้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำทั้งประเทศปริมาณอย่างน้อย ๔๐,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี เมื่อสิ้นสุดแผน ๒.๔ ระบบชลประทานมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ เมื่อสิ้นสุดแผน ๒.๕ เกิดการใช้น้ำซ้ำในพื้นที่เกษตรนอกเขตชลประทานไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ เมื่อสิ้นสุดแผน ๒.๖ พื้นที่ที่สามารถลดความเสี่ยงภัยน้ำท่วม-น้ำแล้ง และเกิดระบบจัดการน้ำชุมชนจำนวน ๔,๐๐๐ ตำบล เมื่อสิ้นสุดแผน
๓. เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม	๓.๑ จำนวนสหกรณ์ภาคเกษตรในชั้นที่ ๑ ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๑๘ เมื่อสิ้นสุดแผน ๓.๒ จำนวนกลุ่มเกษตรกรในชั้นที่ ๑ ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๖ เมื่อสิ้นสุดแผน ๓.๓ จำนวนวิสาหกิจชุมชนในระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งวิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๓๕ เมื่อสิ้นสุดแผน ๓.๔ ผู้ประกอบการเกษตรเพิ่มขึ้น ปีละ ๔,๐๐๐ ราย

๒) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๑. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้าเพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม	๑.๑ สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปแบบมุ่งเป้า โดย การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการนำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของตลาด ๑.๒ ส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย มหาวิทยาลัยและสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนในการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้พัฒนาเทคโนโลยีและผู้ใช้งาน
๒. การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สมุนไพรแปรรูป อาหารทางการแพทย์ อาหารทางเลือก อาหารฟังก์ชัน พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ โปรตีนจากพืชและแมลง	๒.๑ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต โดยให้มีการจัดทำแผนที่นำทางสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงรายผลิตภัณฑ์อย่างครบวงจร เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีการพัฒนาและจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศสาขาเกษตรแปรรูป ๒.๒ กำหนดแผนที่นำทางในการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ที่ผลิตจากวัตถุดิบทางการเกษตร ของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตภาคเกษตร และผลพลอยได้อื่น อาทิ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ วัคซีน สารชีวภัณฑ์ คาร์บอนเครดิต และคาร์บอนซิงก์ รวมถึงการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ ๒.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมกระบวนการผลิตที่หลากหลาย และคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ในการวิเคราะห์ วางแผนพัฒนาผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิต แปรรูปสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด ๒.๔ ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิต สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ๒.๕ รณรงค์และส่งเสริมให้ผู้บริโภค มีการตระหนัก เลือกใช้และบริโภคสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่ปลอดภัย คุณภาพสูง ได้มาตรฐาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดตลาดสินค้าคุณภาพในวงกว้างอย่างทั่วถึง ๒.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการมีการใช้สินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้คุณภาพ อาทิ ผลผลิตจากการเกษตรสำหรับใช้ในโรงพยาบาล โรงเรียน และเรือนจำ อาหารทางการแพทย์
๓. การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ	๓.๑ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืนที่ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน ผ่านการดำเนินการปกป้องจัดการอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูธรรมชาติหรือระบบนิเวศที่เปลี่ยนไป เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ และเป็นประโยชน์ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ การปลูกป่าเศรษฐกิจ การทำวนเกษตร การลดการเผาตอซัง การทำประมงถูกกฎหมาย และการปฏิบัติต่อแรงงานที่ถูกต้อง

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๓. การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ	๓.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการขยายผลรูปแบบเกษตรกรรม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยชีวภาพ พร้อมทั้งให้มีการจัดเก็บข้อมูลปริมาณการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ๓.๓ จัดให้มีการบริหาร อนุรักษ์ เพาะพันธุ์ เพาะเลี้ยง พันธุ์พืชเฉพาะถิ่น สัตว์น้ำ และปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตรตามธรรมชาติ ๓.๔ ขยายผลแบบอย่างความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ
๔. การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งการใช้น้ำซ้ำ	๔.๑ ส่งเสริมและผลักดันการเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำป่าเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช รวมทั้งเพิ่มปริมาณน้ำตามธรรมชาติให้น้ำเพียงพอต่อการใช้น้ำระบบ ๔.๒ เร่งพัฒนาและฟื้นฟูระบบชลประทานและการกระจายน้ำในพื้นที่เขตชลประทาน และพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแหล่งน้ำชุมชน ตลอดจนการจัดการตะกอนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ๔.๓ ดำเนินการให้มีการจัดการตะกอนอย่างเหมาะสม ตั้งแต่การมีระบบดักตะกอน การลดการชะล้างพังทลายของตะกอนในลำน้ำด้วยการปลูกพืชคลุมดินหรือพืชป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง เพื่อเพิ่มปริมาณและแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๔.๔ บริหารจัดการและวางแผนการใช้น้ำอย่างเป็นระบบและสมดุล ตลอดจนพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพ อาทิ การใช้น้ำซ้ำ
๕. การส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางและตลาดออนไลน์สินค้าเกษตรรวมถึงสินค้า กลุ่มปศุสัตว์และประมง	๕.๑ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อและจูงใจให้เอกชนลงทุนและพัฒนาตลาดกลางภูมิภาค/ตลาดในชุมชน ๕.๒ ผลักดันให้มีการจัดเก็บข้อมูลราคาสินค้าเกษตรเปรียบเทียบกับระหว่างตลาดภูมิภาคและตลาดส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง ๕.๓ พัฒนาความรู้และทักษะให้เกษตรกรสามารถซื้อขายผลผลิตผ่านตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร เช่น พืช ประมง และปศุสัตว์ เป็นต้น
๖. การสนับสนุนระบบประกันภัยและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปที่เกษตรกรเข้าถึงได้	๖.๑ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบประกันภัยสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบการผลิตสินค้าเกษตร ๖.๒ ดำเนินการให้มีการปรับลดต้นทุนการทำธุรกรรมของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการขอรับรองมาตรฐานต่างๆ ตลอดจนทั้งห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงและจูงใจให้เกษตรกร มีการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น ๖.๓ สนับสนุนบทบาทของเอกชนในการเชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรที่ได้มาตรฐานเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรสร้างมูลค่า ๖.๔ เจรจาหรือทำข้อตกลงให้มาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทย เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ ๖.๕ เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ รวมถึงกระบวนการทดสอบคุณภาพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๗. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์มและกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร	๗.๑ สนับสนุนบทบาทสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน) ในฐานะหน่วยธุรกิจของเกษตรกร ให้ทำหน้าที่สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์ม กิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว และกระบวนการนำส่งผลผลิตจนถึงลูกค้าปลายทาง เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตของเกษตรกร ๗.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการรวบรวมและขนส่งสินค้าเกษตรเพื่อเชื่อมโยงผลผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ๗.๓ พัฒนาให้มีการจัดเก็บข้อมูลความสูญเสียในกระบวนการผลิตของภาคเกษตร (Farm Loss) สำหรับใช้เป็นฐานในการวัดในอนาคต
๘. การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ทำกินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมไว้เป็นฐานการผลิตการเกษตร	๘.๑ สนับสนุนและส่งเสริมการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ผ่านกลไกที่มีอยู่ อาทิ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) และการจัดสรรที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ๘.๒ คัดกรองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น รวมถึงการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม
๙. การพัฒนาฐานข้อมูลและคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	๙.๑ พัฒนาระบบคลังข้อมูลด้านเกษตรให้เชื่อมโยงกัน และเป็นข้อมูลเปิด เพื่อเป็นฐานสำหรับนำไปใช้งานประยุกต์ต่อยอดในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ (๑) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (อาทิ น้ำ ดิน ป่า ทะเล) (๒) ด้านการเกษตร เช่น ความเหมาะสมของพื้นที่ในการผลิตสินค้าเกษตร ทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น (๓) ด้านการตลาด สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ อาทิ แนวโน้มราคาสินค้าเกษตร แหล่งรับซื้อ และ (๔) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๙.๒ พัฒนาแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันสำหรับการเข้าถึงคลังข้อมูลต่างๆ เพื่อให้มีการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรในการจำแนกรูปแบบการผลิตและสมรรถนะของเกษตรกร เพื่อให้การจัดทำแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาคเกษตร รวมถึงมาตรการต่างๆ มีความเหมาะสมกับสมรรถนะเกษตรกรและศักยภาพของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน
๑๐. การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร	๑๐.๑ ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถเข้าถึงความมั่นคงอาหารทั้งด้านปริมาณและโภชนาการครบถ้วน รวมถึงระบบสำรองอาหารให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ปลอดภัย เพียงพอ และการสนับสนุนให้เกิดพื้นที่ต้นแบบด้านการสำรองอาหารของชุมชน ๑๐.๒ เตรียมการบริหารจัดการการกระจายสินค้าเกษตรและอาหารในภาวะวิกฤต
๑๑. การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๑๑.๑ พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการฟาร์ม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของเกษตรกร และการดำเนินธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล เพื่อยกระดับขีดความสามารถเกษตรกร ไปสู่การเป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนากระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๑๑. การยกระดับขีดความสามารถของ เกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร	๑๑.๒ ยกระดับความความเข้มแข็งและความสามารถในการดำเนินธุรกิจเพิ่มมูลค่าของ สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้ง สนับสนุนบทบาท ภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในพื้นที่ ในการ เป็นผู้ให้บริการผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี และที่ปรึกษาทางธุรกิจ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล องค์ความรู้ และเทคโนโลยีกับการปรับเปลี่ยนและต่อยอดธุรกิจการเกษตรได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ๑๑.๓ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์ให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงและเอื้อกับการสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์ อาทิ การปรับปรุงระบบ การจัดทำบัญชีและ การตรวจสอบทางการเงินให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นอิสระ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันสถานการณ์ และสร้างความ เชื่อมั่นของสมาชิกและประชาชนต่อระบบสหกรณ์
๑๒. การพัฒนากลไกเพื่อ เชื่อมโยงภาคีต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ส่วน ราชการ กลุ่ม เกษตรกร และ นักวิชาการในพื้นที่ ในการเป็นหุ้นส่วน ทางเศรษฐกิจในการ พัฒนาภาคเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๑๒.๑ สนับสนุนบทบาทองค์กรหรือสภาเกษตรกรในกลไกความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการในแต่ละจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงการผลิตของเกษตรกรและการดำเนิน ธุรกิจการเกษตรของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ความต้องการของภาคเอกชนในระดับจังหวัด การดำเนินภารกิจของส่วนราชการ ระดับจังหวัด และความเชี่ยวชาญของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสร้างความเป็น หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการแบ่งปันข้อมูล องค์ความรู้ ทักษะ และ ผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ๑๒.๒ ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับสถาบันเกษตรกร และ เกษตรกรในรูปแบบธุรกิจต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการยกระดับประสิทธิภาพ กระบวนการผลิตให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมายเหตุที่ ๔ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับหมายเหตุ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑. การเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจของภาคและ การลงทุนในเขต เศรษฐกิจพิเศษ ขยายตัวเพิ่มขึ้น	๑.๑ อัตราการเติบโตของรายได้ต่อประชากรในภาคเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าอัตราการเติบโตของ รายได้ต่อประชากรของประเทศ ๑.๒ มูลค่าการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายในแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ประเด็น ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออกมีมูลค่าการลงทุน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ ภาคใต้มีมูลค่าการลงทุน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีมูลค่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท
๒. ความไม่เสมอภาคใน การกระจายรายได้ของ ภาคลดลง	๒.๑ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาค ต่ำกว่าสัมประสิทธิ์ความ ไม่เสมอภาคของประเทศ ๒.๒ สัดส่วนผู้มีงานทำในแต่ละภาคเพิ่มสูงขึ้นกว่าสัดส่วนผู้มีงานทำของภาคในปี ๒๕๖๓ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนผู้มีงานทำไม่เกินร้อยละ ๑๓ ของจำนวนผู้มีงานทำ ทั้งหมด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๓. การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง	๓.๑ เมืองอัจฉริยะมีจำนวนรวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า ๑๐๕ พื้นที่ ภายในปี ๒๕๗๐ ๓.๒ เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนมีจำนวนมากขึ้น

๒) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๑. การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก	๑.๑ พัฒนาภาคให้เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน ๑.๓ ส่งเสริมการจัดการกลไกตลาดของท้องถิ่น ๑.๔ แก้ปัญหาของกลุ่มเปราะบางในเมือง
๒. การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง	๒.๑ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ โดยส่งเสริมการพัฒนาเมืองด้วยรูปแบบต่าง ๆ ๒.๒ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมืองร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชนและประชาชน ๒.๓ ส่งเสริมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงและภัยพิบัติ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ ๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง
๓. การสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และดิจิทัลรองรับพื้นที่เศรษฐกิจหลักและเมือง	๓.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพียงพอ และได้มาตรฐาน ๓.๒ พัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้มีคุณภาพ เพียงพอและปรับตัวได้ทันต่อความต้องการของอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายในพื้นที่ ๓.๓ สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุน
๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง	๔.๑ เสริมสร้างสมรรถนะของท้องถิ่นทุกระดับ ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่และเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๔.๒ ยกระดับความสามารถทางการเงิน การคลังและการจัดการทุนในระดับพื้นที่ ๔.๓ สร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาพื้นที่และเมือง

หมายเหตุที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนานระดับหมายเหตุ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑. ครีวเรือนที่มีแนวโน้มกลายเป็นครีวเรือนยากจนข้ามรุ่น มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมจนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน	๑.๑ ทุกครีวเรือนที่ถูกคัดกรองว่ามีแนวโน้มกลายเป็นครีวเรือนยากจนข้ามรุ่นในปี ๒๕๖๕ สามารถหลุดพ้นจากสถานะการมีแนวโน้มเป็นครีวเรือนยากจนข้ามรุ่นภายในปี ๒๕๗๐ ๑.๒ อัตราการเข้าเรียนสุทธิแบบปรับของเด็กจากครีวเรือนยากจนข้ามรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐๐ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ ๑.๓ เด็กจากครีวเรือนยากจนข้ามรุ่น เติบโตไปเป็นแรงงานที่มีทักษะ หรือสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ๑.๔ สัดส่วนของเด็กปฐมวัยในครีวเรือนยากจนข้ามรุ่น มีปัญหาพัฒนาการไม่เป็นไปตามเกณฑ์ลดลงร้อยละ ๒๐

๒) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๑. การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้าให้ครีวเรือนหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน	๑.๑ ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของครีวเรือนยากจนข้ามรุ่น ๑.๒ พัฒนากลไกการแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นในระดับ
๒. การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครีวเรือนยากจนข้ามรุ่น	๒.๑ สนับสนุนครีวเรือนยากจนข้ามรุ่นให้สามารถเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ครรภ์มารดาจนถึงปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ ๒.๒ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ
๓. การพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ	๓.๑ บูรณาการระบบความคุ้มครองทางสังคม ๓.๒ ปรับปรุงรูปแบบการจัดความคุ้มครองทางสังคม ๓.๓ จัดทำระบบการเยียวยาช่วยเหลือในภาวะวิกฤต

หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนานระดับหมายเหตุ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑. การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	๑.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียนเพิ่มขึ้น สามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ ในปี ๒๕๗๐ ๑.๒ การบริโภควัสดุในประเทศมีปริมาณลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ในปี ๒๕๗๐ ๑.๓ ดัชนีการหมุนเวียนวัสดุสำหรับผลิตภัณฑ์เป้าหมาย (พลาสติก, วัสดุก่อสร้าง, เกษตร-อาหาร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ในปี ๒๕๗๐
๒. การอนุรักษ์ พื้่นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร-ธรรมชาติอย่างยั่งยืน	๒.๑ คะแนนดัชนีสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ติดอันดับ ๑ ใน ๓ ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีคะแนนไม่น้อยกว่า ๕๕ คะแนน ในปี ๒๕๗๐ ๒.๒ พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น โดยเป็นป่าไม้ธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ประเทศภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๓. การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	๓.๑ สัดส่วนของการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๔ ภายในปี ๒๕๗๐ ๓.๒ การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ของประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ ภายในปี ๒๕๗๐ ๓.๓ ปริมาณขยะต่อหัวในปี ๒๕๗๐ ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐

๒) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๑.๑ เพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมและบริการ โดยการพัฒนาสินค้า บริการ และตลาดที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและ ๑.๓ สร้างความเชื่อมโยงกับสาขาเศรษฐกิจอื่น ๑.๔ พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการ ๑.๕ การใช้เครื่องมือและกลไกในตลาดเงินตลาดทุนและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๒. การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๒.๑ เพิ่มรายได้ชุมชนจากแนวทางขยะสุทธิตั้งต้น ทั้งจากขยะและวัสดุทางการเกษตร ๒.๒ ส่งเสริมการสร้างรายได้ชุมชนบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนและการสร้างรายได้จากการเก็บกักคาร์บอนในภาคป่าไม้ ๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบตลอดห่วงโซ่ในระดับชุมชน ๒.๕ ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ๒.๖ พัฒนาระบบและกลไกสร้างแรงจูงใจการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อเศรษฐกิจชุมชน
๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๑ สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓.๒ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนเหลือของกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์ ๓.๓ บริหารจัดการกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เหมาะสมกับศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๔.๑ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์มสนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ๔.๒ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมต้นแบบโมเดลธุรกิจ และกลไกความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างครบวงจร ๔.๓ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนการลดและหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรและเพิ่มมูลค่าของเสีย ๔.๔ ส่งเสริมเทคโนโลยีการดักจับ การใช้ประโยชน์ และการกักเก็บ ๔.๕ สร้างความร่วมมือถ่ายทอดเทคโนโลยีกับต่างประเทศ ๔.๖ พัฒนารฐานข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมาย/มาตรการ สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๕. การปรับตัวทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน	๕.๑ สร้างความตระหนักรู้ให้เกิดในสังคม ๕.๒ สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภคเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน ๕.๓ ส่งเสริมแพลตฟอร์มเศรษฐกิจแบ่งปันและตลาดสินค้ามือสอง ๕.๔ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและนวัตกรรมประหยัดพลังงานในครัวเรือน ๕.๕ ส่งเสริมการเดินทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๕.๖ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ

๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับหมวดหมู่

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑. ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง	๑.๑ จำนวนประชาชนที่เสียชีวิต สูญหาย และได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยธรรมชาติ ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในแต่ละภัย ๑.๒ ความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากภัยธรรมชาติโดยตรงต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (รวมถึง ความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและการหยุดชะงักของการบริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ) ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ๑.๓ จำนวนพื้นที่และมูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติลดลง เมื่อเทียบกับแผนพัฒนาฯ ๑๒
๒. ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง	๒.๑ มีแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่สำคัญด้านต่างๆ หรือระดับจังหวัดอย่างครอบคลุม และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ๒.๒ การมีแผนจัดการป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่สำคัญ ๒.๓ การเตือนภัยมีประสิทธิภาพ (ครอบคลุมภัยสำคัญ สามารถเชื่อมโยงระดับพื้นที่ระดับประเทศ และระดับโลก มีความแม่นยำ ทันต่อเวลา และสามารถเข้าถึงกลุ่มเปราะบางได้)
๓. สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๓.๑ ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่าย ที่สามารถจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และ มีการจัดฝึกอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ ๓.๒ ระดับความสำเร็จในการสร้างความตระหนักรู้ในระดับชุมชนและและการมีส่วนร่วมในการส่งข้อมูล จากพื้นที่เกิดภัยเข้าสู่ระบบเตือนภัยส่วนกลาง ๓.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ความรู้ และมีแผนในการจัดการด้านภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓.๔ ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากระบบประกันภัยพิบัติเกษตรและภัยธรรมชาติ ๓.๕ มีกองทุนเพื่อสนับสนุนการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการศึกษาวิจัยและเป็นแหล่งเงินรับประกันภัยต่อ

๒) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์	กลยุทธ์ย่อย
๑. การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่สำคัญ	๑.๑ ส่งเสริมการใช้มาตรการเชิงป้องกันก่อนเกิดภัยในพื้นที่สำคัญ ๑.๒ ระบุพื้นที่สำคัญที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจำแนกตามประเภทภัย ๑.๓ ทบทวนการจัดสรรงบประมาณ ๑.๔ นำแบบจำลองระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและประเภทต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๒. การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๒.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒.๒ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการรับมือและปรับตัวต่อภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒.๓ เพิ่มศักยภาพของประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒.๔ สนับสนุนมาตรการที่ไม่ใช่เชิงโครงสร้าง ในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๓. การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๓.๑ สนับสนุนการสร้างบุคลากร นักวิจัย รวมทั้งสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย ด้านภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบเตือนภัย ๓.๓ พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับการจัดทำแบบจำลองระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและประเภทต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓.๔ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๔. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติระบบนิเวศเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๔.๑ สร้างจิตสำนึกและแรงจูงใจให้ประชาชนทุกระดับอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๔.๒ เพิ่มบทบาทภาคประชาชน ชุมชน และภาคเอกชน ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ๔.๓ สนับสนุนการใช้แนวทางธรรมชาติในการจัดการปัญหาภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน
๕. การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการและลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๕.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๕.๒ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างประเทศในด้านภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

<https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan๑๓>

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐
(กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

ตามคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) พิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ นั้น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการบริหารฯ จึงจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นกรอบการทำงานสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในการร่วมขับเคลื่อนวาระแห่งชาตินี้ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและยั่งยืนต่อไป โดยสรุปดังนี้

๑) วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”

๒) วัตถุประสงค์

- (๑) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม
- (๒) การสร้างคุณค่า (Value creation) จากทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม
- (๓) การสร้างความสามารถในการพึ่งตนเอง

๓) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- (๑) การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
- (๒) การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
- (๓) การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
- (๔) การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้ไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและพัฒนาได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- (๑) การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
- (๒) การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- (๓) การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่ เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
- (๔) การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
- (๕) การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาภิบาล เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
- (๖) การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
- (๗) การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
- (๘) การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตผลผลิตหรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชใน Plant factory การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขา ดังนี้

(๑) สาขาการเกษตรและอาหาร การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร และอาหารไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าสูง มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- (๑.๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- (๑.๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B C G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- (๑.๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- (๑.๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
- (๑.๕) การปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- (๑.๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- (๑.๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ มาตรฐาน GMP

(๒) **สาขาสุขาภและการแพทย์** มุ่งเน้นการพัฒนาการสร้างความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อความมั่นคง เพิ่มคุณภาพการให้บริการด้านสุขาภและการแพทย์ของไทยรวมถึงการเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค

(๓) **สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ** มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตร และวัสดุเหลือใช้จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่ความมั่นคงด้านพลังงานในทุกระดับ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจบนฐานการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(๓.๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

(๓.๑) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

(๓.๑) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการและการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

(๔) **สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์** ปรับการท่องเที่ยวไปสู่การท่องเที่ยวสีเขียว และการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง

(๕) **สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน**

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก
เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคน เพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้า เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

๒.๖ นโยบายรัฐบาลและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๖.๑ นโยบายของรัฐบาล สรุปค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร) แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ (ด้านการเกษตร) ดังนี้

๑) รัฐบาลจะยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri-Tech) เช่น เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Tech) มาใช้พัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นคง ทางอาหาร รวมถึงการคว้าโอกาสในตลาดใหม่ๆ รวมทั้งอาหารฮาลาล และฟื้นฟูนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” ซึ่งเป็นจุดเด่นของประเทศไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของโลก ด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) และเร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผล การเกษตร รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร

๒) รัฐบาลจะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ เร่งจัดทำแผนที่ที่ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐและแก้ปัญหาที่ดินทับซ้อน ยุติความขัดแย้งและแก้ไขข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน ทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง และระหว่างภาครัฐและประชาชน เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิที่ดิน ที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินเพิ่มขึ้น

๓) รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รัฐบาล

จะสร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติโดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM๒.๕ และการบริหารจัดการน้ำ ที่จะต้องได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลจะจัดการกับปัญหาการลักลอบกำจัดหรือฝังกลบ กากอุตสาหกรรม/ของเสียอันตรายด้วยความเข้มงวด และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งทั้งระบบ

๔) รัฐบาลจะยกระดับการบริหารจัดการน้ำ จะจัดหาแหล่งน้ำสะอาดสำหรับ อุปโภคบริโภค ให้ประชาชนทุกพื้นที่เข้าถึงได้ และจะเร่งให้น้ำถึงไร่ นา ด้วยการเพิ่มศักยภาพ แหล่งกักเก็บน้ำ และเพิ่ม ประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำควบคู่กับการขยายเขตชลประทาน พร้อมทั้งเพิ่มแหล่งน้ำเพื่อรองรับการเติบโต ของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ รัฐบาลจะแก้ปัญหา น้ำท่วม น้ำแล้งร่วมกับทุกภาคส่วน โดยเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มน้ำและความต้องการของประชาชน ในพื้นที่ เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

๕) รัฐบาลจะสานต่อนโยบายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) เพื่อให้ ประเทศไทยเป็นผู้นำของอาเซียนในด้านการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งจะช่วยเปิด ประตูบานใหญ่สู่การค้าโลกและช่วยสร้างข้อได้เปรียบให้ผู้ผลิตสินค้า และบริการในประเทศ ตลอดจนส่งเสริม ให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) ของอาเซียนผ่านตลาดหลักทรัพ์ไทย

ที่มา : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีของนางสาวแพทอง ธาร ชินวัตร แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ดูรายละเอียดข้อมูลได้ที่

e-Book

PDF File

๒.๖.๒ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วย นายอิทธิ ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายอัศรา พรหมพ่่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตร ด้วยการสานต่อนโยบายเดิม ๙ นโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้มากที่สุด ดังนี้

๑) เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร (เกษตรพิรุณราช) โดยเน้น การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการให้บริการแบบเข้มข้นเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ สามารถรับเรื่อง ร้องเรียน ร้องทุกข์ และส่งต่อเรื่องให้ศูนย์บริการฯ ส่วนกลางได้ โดยที่เกษตรกรไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่ ศูนย์บริการฯ โดยมอบหมายทุกหน่วยงานนำนโยบายด้านเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติให้มากขึ้น

๑.๒) ขยายกรอบครัวเรือนเกษตร บูรณาการงานอย่างเข้มแข็ง การทำงานแบบครอบครัว ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำเป็นต้องเพิ่มความเข้มแข็ง โดยขยายความร่วมมือในการทำงานแบบบูรณาการ กับพี่น้องเกษตรกร รวมถึงภาคเอกชน และคนในภาคการเกษตร รวมทั้งขยายครอบครัวเกษตรไปสู่ภาคการผลิต อื่นๆ อาทิ กระทรวงพาณิชย์ ในเรื่องการตลาด กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) ในการสนับสนุนเกษตรกรอัจฉริยะ ภาคเอกชน ในเรื่องของการแปรรูปและการส่งออก

๑.๓) สานต่อภารกิจกำกับดูแลสินค้าเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยผลักดัน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานแบบเชิงรุก รับฟังและเตรียมการแก้ไขปัญหาไว้ล่วงหน้าได้ถูกจุดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ทั้งนี้ มอบหมายหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่ออำนวยความสะดวกในการกำกับ และตรวจสอบสินค้าเกษตร

๒) **เร่งรัดการจัดที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร** ขยายผลการยกระดับเอกสารสิทธิให้เป็น โฉนดเพื่อการเกษตร รวมถึงพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน พร้อมยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน ทางเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีสิทธิในที่ดินทำกินที่มั่นคง ยกระดับ เอกสารสิทธิให้เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร สามารถแปลงสินทรัพย์ในที่ดินให้เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างรายได้และความยั่งยืนให้กับเกษตรกร โดยมอบหมายสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สานต่อการดำเนินงานต่อไป

๓) **บริหารจัดการน้ำ ให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อการเกษตร** รวมถึงบริหารจัดการทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง และการเติมน้ำในเขื่อน โดยกรมชลประทาน ต้องมีเครื่องมือบริหารจัดการน้ำ โครงการใดๆ ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งอาจจะติดขัดเรื่องกฎหมาย หรือการดำเนินงานในพื้นที่ ขอให้รายงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป ซึ่งรัฐบาลพร้อมผลักดันการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

๔) **ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง** ด้วยการต่อยอดโครงการ ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้า เกษตร มูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ซึ่งในระดับท้องถิ่นต้นตัวในเรื่องนี้อย่างมาก จึงขอให้ดำเนินการต่อ นอกจากสินค้าเกษตรแล้ว ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมในช่วงหลังฤดูการผลิต เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๕) **ยกระดับศักยภาพของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง**

๕.๑) **ส่งเสริมการทำธุรกิจสหกรณ์การเกษตรให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน** และนำแหล่งทุนมาต่อยอดธุรกิจสร้างรายได้เพิ่มเพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ จะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์การเกษตรอย่างไร มอบหมายอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประสานงานต่อเรื่องของการลงทุน เพื่อเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์ในการหารายได้จากการลงทุนเพื่อให้ผลประโยชน์กลับสู่สมาชิกมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้เป็นสถาบันหลักที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

๕.๒) **ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร** โดยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรที่มีเครื่องมือ เครื่องจักรกลทางการเกษตรของตนเอง พร้อมเป็นผู้ให้บริการด้านธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งตอบโจทย์กลุ่มประชากรภาคเกษตรยุคใหม่

๖) **จัดการทรัพยากรทางการเกษตร** นโยบายนี้เป็นหนึ่งในนโยบายรัฐบาล

๖.๑) **ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG / Carbon Credit** จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซึ่งข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริมการผลิต สินค้าเกษตรที่ปลอดภัย รวมทั้งการแก้ปัญหา PM๒.๕ การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ในการผลิต พลังงาน โดยขอให้ทุกหน่วยงานดำเนินการอย่างต่อเนื่องในเรื่องของ BCG และ Carbon Credit โดยเฉพาะ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการยางแห่งประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ปลูกยางจำนวนมากและเป็นแปลงขนาดใหญ่ เพื่อขาย Carbon Credit ในส่วนประเด็น EUDR ซึ่งจะดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ จะหารือร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย อาจต้องแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อให้ดำเนินการก่อนช่วงสิ้นปี ๒๕๖๗

๖.๒) **ส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน** โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับการผลิต รวมถึงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยมอบหมายกรมพัฒนาที่ดิน ดูแลในเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๗) **รับมือกับภัยธรรมชาติ** ต้องมีการวางแผนและมีมาตรการเชิงรุก เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกันแก้ไข และฟื้นฟู เมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกชนิด เช่น มาตรการเยียวยาและ/หรือ มาตรการฟื้นฟูสำหรับเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย เป็นต้น ซึ่งจะต้องดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ นอกเหนือจากการดำเนินงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมอบหมายกรมชลประทาน ประสานกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๘) **สานต่อการทำสงครามสินค้าเกษตรเถื่อน** โดยดำเนินการปราบปรามการลักลอบนำเข้า สินค้าเกษตรผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อไม่ให้กระทบ

ต่อราคาผลผลิตในประเทศ และควบคุมการนำเข้า/ป้องกันการกักตุน/เก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด โดยขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังเป็นปัญหาในระยะยาว

๙) อำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

๙.๑) พัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร ต้องนำเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้ามาใช้เพื่อช่วยเกษตรกรในเรื่องการประกันภัยพืชผล และประกันภัยธรรมชาติ ขอให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ศึกษาเรื่องการประกันภัย เพื่อลดภาระในการเยียวยาของภาครัฐ โดยศึกษาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) กองทุน บริษัทประกันภัย หรือภาคเอกชน เพื่อผลักดันให้เกิดการประกันภัยภาคการเกษตร

๙.๒) ผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ โดยใช้กลไกความร่วมมือจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ รวมถึงทูตเกษตร ในการขยายตลาดเดิมและเพิ่มตลาดใหม่ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการใช้นวัตกรรมมาเป็นจุดขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์

๒.๗ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๒.๗.๑ บทนำ

ภาคการเกษตรของไทยมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้กับประเทศและส่งออกไปยังทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานและรองรับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมาโดยตลอด ทำให้คนไทยยังคงมีความมั่นคงด้านอาหารและมีรายได้เข้าสู่ประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ภาคการเกษตรของไทยยังคงประสบกับปัญหามากมาย เช่น ราคาผลผลิตที่ขาดเสถียรภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาหนี้สินครัวเรือนเกษตรกรที่ยังอยู่ระดับสูง แม้ว่ารัฐบาลจะได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการช่วยเหลือต่างๆ มาโดยตลอด แต่ส่วนใหญ่เป็นแผนระยะสั้นที่ขาดความต่อเนื่องและเป็นการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ

ภาคการเกษตรไทยมีประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาและมีแนวทางรองรับอย่างต่อเนื่องในระยะยาว จากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มของประชากรโลก เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจ เช่น การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการเกษตรทดแทนแรงงาน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ การควบคุมสภาพแวดล้อมให้สามารถทำการผลิตได้ตลอดปีในสภาพโรงเรือน เป็นต้น รวมถึงการทบทวนสถานการณ์ภาคการเกษตรของไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันสรุปประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การวางแผนพัฒนาระยะยาว ได้แก่

๑) การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ และการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง

๒) ระบบการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ภายใต้ข้อจำกัดขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

๓) ปัจจัยการผลิต ต้องหาแนวทางรองรับปัญหาที่กำลังจะเกิดและมีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้แก่ แรงงานเกษตรอายุเฉลี่ยสูงขึ้น และเกษตรกรรุ่นใหม่มีจำนวนน้อย ดินและน้ำมีปัญหาจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม พื้นที่ชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพ เกษตรกรรายย่อยมีข้อจำกัดในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร รวมทั้งยังจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ และระบบโลจิสติกส์

๔) **ปัญหาหนี้สินและที่ดินทำกินของเกษตรกร** กรมสิทธิที่ดินทำกินของเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงมากจากอดีต ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาหนี้สินจากการขาดทุนในการทำการเกษตร

๕) **พัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตร** ผลผลิตการเกษตรจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถกำหนดเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรของอาเซียนและมาตรฐานสินค้าเกษตรของโลกต่อไป

๖) **สร้างมูลค่าเพิ่ม** สินค้าเกษตรต้องมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและผลิตสินค้าคุณภาพสูง เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อหนีจากตลาดระดับล่างและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้ภาคการเกษตรของไทย

๗) **ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ** ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ในปัจจุบันภาคการเกษตรต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลกที่มีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้น คือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จำเป็นจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว ทั้งในเรื่องการปรับตัว และการลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในส่วนของการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อใช้ในภาคการเกษตร

๘) **การบริหารจัดการภาครัฐ** จำเป็นต้องบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจขององค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบด้านการเกษตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์

๒.๗.๒ **สาระสำคัญของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)**

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “**เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน**” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

จากการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาความท้าทายและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญของภาคการเกษตรไทยที่ควรได้รับการพัฒนาและมีแนวทางรองรับอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ดังนี้

๑) **วิสัยทัศน์** “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

๒) **เป้าประสงค์** คือ เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า ๑๓,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ~ ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙) โดย

(๒.๑) เกษตรกรมีความสามารถในการอาชีพของตนเอง (Smart Farmer)

(๒.๒) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Smart Agricultural Group)

(๒.๓) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Product)

(๒.๔) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area / Agriculture)

๓) ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๑. การสร้าง ความ เข้มแข็ง ให้กับ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร	๑) รายได้เฉลี่ยของ เกษตรกร ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ๒) เกษตรกรทุกคน เป็น Smart Farmer ๓) สถาบัน เกษตรกรมี ความเข้มแข็งใน ระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๕	๑) สร้างความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร Smart Farmer , Smart Group , Smart Enterprise ๒) เสริมสร้างความ ภาคภูมิใจและความ มั่นคงในอาชีพ เกษตรกรรม ๓) บริหารจัดการ แรงงานภาคเกษตร โดยนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีมา ประยุกต์ใช้	๑) รายได้ต่อหัวของเกษตรกร (บาท/คน) ๒) ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ ๑๘ - ๖๔ ปี) ๓) ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ในระดับมาตรฐาน - ร้อยละความเข้มแข็งของสหกรณ์ ระดับ ๑ และ ๒ - ร้อยละความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน ๔) จำนวนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสถาบัน เกษตรกร - จำนวนสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรและ กลุ่มเกษตรกร - จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตร (เฉลี่ยกลุ่มละ ๑๕ คน) ๕) ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
๒. การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตและ ยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตร	๑) GDP ภาค การเกษตร เพิ่มขึ้นไม่ต่ำ กว่าร้อยละ ๓ ต่อปี ๒) ฟาร์ม โรงงาน และสถาน ประกอบการได้ มาตรฐาน ๓) การทำเกษตร แบบแปลงใหญ่ ๙๐ ล้านไร่ จำนวน ๑๔,๖๐๐ แปลง	๑) พัฒนาประสิทธิภาพ การผลิตและคุณภาพ มาตรฐานสินค้า ๒) ส่งเสริมการเกษตร ตลอดโซ่อุปทาน สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด	๑) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) ๒) ร้อยละของจำนวนฟาร์ม/โรงงาน/สถาน ประกอบการที่อยู่ในกำกับของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ที่ยื่นขอรับรอง มาตรฐาน ผ่านการรับรองมาตรฐาน - ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์ม : พืช/ประมง/ ปศุสัตว์ - ร้อยละจำนวนโรงงาน/สถานประกอบการ (GMP/ อื่น) : พืช/ประมง/ปศุสัตว์ ๓) จำนวนแปลงใหญ่ (พืชไร่/พืชสวน/ปศุสัตว์/ ประมง) ๔) จำนวนพื้นที่ที่มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับ การผลิตตาม Agri-map ๕) อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้า เกษตรและผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๓. การเพิ่ม ความ สามารถในการแข่งขัน ภาคการ เกษตรด้วย เทคโนโลยี และ นวัตกรรม	๑) งานวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรม ได้รับ การพัฒนาต่อ ยอมนำไปสู่การ ใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐ ๒) เกษตรกรทุกคน เข้าถึงและนำ งานวิจัยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม ไปใช้ ประโยชน์ได้	๑) พัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับ Thailand ๔.๐ ๒) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ การเกษตร ๓) พัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตร นำไปสู่ การผลิตนวัตกรรมเชิง พาณิชย์	๑) สัดส่วนงบประมาณงานวิจัยต้องประมาณ ประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒) ร้อยละงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มี การพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ๓) ร้อยละเกษตรกรและผู้รับบริการที่ได้รับการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถนำไปประยุกต์ใช้
๔. การบริหาร จัดการ ทรัพยากร การเกษตร และ สิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล และยั่งยืน	๑) พื้นที่ เกษตรกรรม ยั่งยืน ๑๐ ล้าน ไร่ ๒) พื้นที่การเกษตร ได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและ ฟื้นฟูปีละ ๒ ล้านไร่ ๓) พื้นที่ชลประทาน มีจำนวน ๔๙.๕๒ ล้านไร่	๑) บริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตร อย่างยั่งยืน ๒) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร ให้สมดุลและยั่งยืน	๑) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๒) จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุงและฟื้นฟู ๓) จำนวนพื้นที่ชลประทาน ๔) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำ นอกเขตชลประทาน
๕. การพัฒนา ระบบบริหาร จัดการ ภาครัฐ	๑) ข้าราชการทุกคน เป็น Smart Officer ๒) ปรับปรุงและ พัฒนาโครงสร้าง ในกระทรวง เกษตร และสหกรณ์ ๓) ปรับปรุงและ พัฒนากฎหมาย ให้ทันสมัย	๑) พัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher ๒) เชื่อมโยงระบบการ ทำงานของทุกหน่วย งานในกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ๓) ปรับปรุงและพัฒนา กฎหมายด้าน การเกษตร	๑) ร้อยละของข้าราชการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เป็น Smart Officer ๒) จำนวนส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ มีการปรับปรุงโครงสร้าง ๓) จำนวนกฎหมายที่ได้รับการยกร่าง/แก้ไข/ ปรับปรุง - จำนวนกฎหมายใหม่ที่ทำ และที่มีการ ทบทวน แก้ไข ปรับปรุง

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒.๘.๑ วิสัยทัศน์ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน”

๒.๘.๒ เป้าหมาย

- (๑) ผลผลิตมวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น
- (๒) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- (๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- (๔) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- (๕) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตรลดลง

๒.๘.๓ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

(๑) อัตราการขยายตัวของผลผลิตมวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ ต่อปี

(๒) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

(๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๐

(๔) ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม ๒,๓๗๖,๐๑๕ ครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๐

(๕) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๐

(๖) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน ๑,๔๗๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐

๒.๘.๔ ประเด็นและแนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ๒๒ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
๑. ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่	๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ ๒) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๓) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔) สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร ๕) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง	๑) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน ๒) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๓) ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ ๔) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต ๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย ๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
๓. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร	๑) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความปลอดภัย ๓) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (Zero Waste) ๔) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ๕) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร	๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เกษตร ๒) สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร ๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ๔) ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร ๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร ๖) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

๒.๙ แผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมษายน ๒๕๖๗

๒.๙.๑ วิสัยทัศน์

“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี”

๒.๙.๒ พันธกิจ

- ๑) ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ๒) พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- ๓) วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต
- ๔) บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
- ๖) ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๗) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๙.๓ เป้าประสงค์

- ๑) เกษตรกรกินดีอยู่ดี มีทักษะ มีความเชี่ยวชาญ และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ๒) สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร
- ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศไทยให้ดีขึ้น และปรับตัวได้ทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่
- ๔) การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ๕) การบริหารจัดการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๙.๔ เป้าหมาย

- ๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๒) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๓) รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- ๔) สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีศักยภาพเพิ่มขึ้น
- ๕) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล

๒.๙.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
- ๒) อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑
- ๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี
- ๔) สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ (๒) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยร้อยละ ๓๕
- ๕) ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม ๒,๑๔๐,๐๐๐ ครัวเรือน

๒.๙.๖ ประเด็นพัฒนา

- ๑) เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร
- ๒) ยกระดับความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร
- ๓) สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร
- ๔) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

๒.๙.๗ รายละเอียดตามประเด็นพัฒนา/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ประเด็นที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
๑) ปัญหาการค้ำขายด้านแรงงาน ประมงได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านประมง	๑) สินค้าประมงส่งออกของไทยไม่ถูกตีกลับจากสหภาพยุโรปเนื่องจากสาเหตุ IUU ร้อยละ ๑๐๐ ๒) การใช้แรงงานในเรือประมงพาณิชย์ถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ ๑๐๐
๒) เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีรายได้เพิ่มขึ้น	๓) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพจังหวัดชายแดนใต้มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

ประเด็นที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
๑) สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๒) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๒) ๒.๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรอง GAP เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ๒.๒) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๓) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๓) อัตราการขยายตัวของมูลค่าเกษตรชีวภาพ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕
๔) ๔.๑) สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๔.๒) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น	๔) ๔.๑) มูลค่าสินค้าเกษตรที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ๔.๒) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม/แปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
๕) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น	๕) มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญต่อหน่วย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕
๖) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น	๖) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๒ ต่อปี
๗) ต้นทุนโลจิสติกส์ภาค เกษตรลดลง	๗) สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
๘) ๘.๑) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น ๘.๒) วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้น	๘) ๘.๑) อัตราการขยายตัวปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ต่อปี ๘.๒) อัตราการเติบโตของรายได้ของวิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔
๙) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น	๙) อัตราการขยายตัวมูลค่าผลผลิตมวลรวมภาคเกษตรของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปีเพิ่มขึ้น ๓.๕ ต่อปี

ประเด็นที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
๑) เกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑) เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๒) เกษตรกรสูงวัยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	๒) เกษตรกรสูงวัยที่ผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพและนำไปปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓) เกษตรกรรายย่อยมีศักยภาพเพิ่มขึ้น	๓) เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ราย ภายในปี ๒๕๗๐ ๔) เกษตรกรได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ๔๕,๐๐๐ รายต่อปี

ประเด็นที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
๑) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร ๒) การบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรอย่างทั่วถึง	๑) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน ๑,๔๗๐,๐๐๐ ไร่ ๒) ๒.๑) ปริมาตรเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๖๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ๒.๒) พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัย จำนวน ๒,๓๘๗,๙๙๓ ไร่ ๒.๓) พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการบริหารจัดการ จำนวน ๒๗.๘๕ ล้านไร่ ๒.๔) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒.๕) ปริมาณฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๑,๕๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๑๐ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๑๐.๑ วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน”

๒.๑๐.๒ เป้าหมาย ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

๒.๑๐.๓ ตัวชี้วัด

- ๑) ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
- ๒) มูลค่าการค้าเงินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
- ๓) การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

ร้อยละ ๑๐๐

๒.๑๐.๔ ประเด็นการพัฒนาและตัวชี้วัดย่อย ประกอบด้วย ๓ ประเด็นการพัฒนาและ ๕ ตัวชี้วัดย่อย ดังนี้

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดย่อย
๑. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร	๑.๑ สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๙๕ ๑.๒ วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๓๐ ๑.๓ อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัว ร้อยละ ๔ ต่อปี
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร	ด้านสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ จำนวน ๑๓๔ แห่ง
๓. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร	มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมงเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (มีนาคม ๒๕๖๕) :

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER๕/DRAWER๐๙๔/GENERAL/DATA๐๐๐๓/๐๐๐๐๓๗๖๙.PDF>

๒.๑๑ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ที่มา : คณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ, ตุลาคม ๒๕๖๕

๒.๑๑.๑ วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยเป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียน บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๐”

๒.๑๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อส่งเสริมระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติ รักษาความสมดุลให้กับระบบนิเวศ มีความปลอดภัย นำไปสู่ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีของผู้ผลิตและผู้บริโภค

๒) เพื่อยกระดับการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

๒.๑๑.๓ เป้าหมาย

สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและยกระดับรายได้ให้เกษตรกร นำไปสู่ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน

๒.๑๑.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี

๒.๑๑.๕ ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑. พัฒนา ศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการ ตลอดโซ่ อุปทานเกษตรอินทรีย์	๑) จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ไม่น้อยกว่า ๒๕๐,๐๐๐ ราย ในปี ๒๕๗๐ ๒) พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็น ๒.๐ ล้านไร่ ในปี ๒๕๗๐	๑) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน ให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ๒) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับ บุคลากร ผู้นำ เกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐาน ด้านเกษตรอินทรีย์ ๔) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรอินทรีย์ (Young Organic Smart Farmer) ๕) สร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ๖) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์แบบ ครบวงจร โดยพัฒนาและจัดหาปัจจัยการผลิต ๗) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ ๗.๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีความ หลากหลายชนิดสินค้า ๗.๒) ส่งเสริมการแปรรูปวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ ๗.๓) พัฒนาสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพและความพร้อม ๗.๔) กำหนดมาตรการป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจาก แปลงข้างเคียงที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตเกษตรอินทรีย์ ๗.๕) การบริหารจัดการและป้องกันความเสี่ยงจากภัย ๘) สนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้า เกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์
๒. ยกระดับ มาตรฐานและ ระบบการ ตรวจสอบ รับรองเกษตรอินทรีย์	๑) มาตรฐานและระบบตรวจสอบ รับรองด้านเกษตรอินทรีย์ของไทย เท่าเทียมกับมาตรฐานและระบบ การตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ ของอาเซียน ภายในปี ๒๕๗๐ ๒) จำนวนหน่วยงานตรวจสอบรับรอง เกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง ระบบงานตามระบบสากลเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๕ แห่ง ภายใน ๒๕๗๐ ๓) จำนวนหน่วยตรวจสอบรับรอง ของไทยขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อ หน่วยงานตรวจสอบรับรองด้าน เกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้า หลักอย่างน้อย ๒ แห่ง ภายในปี ๒๕๗๐	๑) ยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยให้เทียบเท่ามาตรฐาน อินทรีย์ระดับภูมิภาค หรือระดับสากล ๒) ยกระดับการตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ๓) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System)

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๓. พัฒนาการตลาดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์	๑) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี ๒) ตลาดเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานหรือมีช่องทางยกระดับสู่มาตรฐานอินทรีย์อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง	๑) ส่งเสริมและเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ในประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ๓) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Branding) ให้กับผู้ผลิตและผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๔) ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์
๔. ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์	๑) จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๒) ฐานข้อมูลสินค้าเกษตรอินทรีย์กลางที่ครอบคลุมตลอดโซ่อุปทาน ๑ ระบบ ในปี ๒๕๗๐	๑) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตลอดโซ่อุปทานโดยให้ความสำคัญกับแนวทางการวิจัยและพัฒนาที่ครอบคลุมตั้งแต่ปัจจัยการผลิต ๑) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตลอดโซ่อุปทานโดยให้ความสำคัญกับแนวทางการวิจัยและพัฒนาที่ครอบคลุมตั้งแต่ปัจจัยการผลิต

๒.๑๒ แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ที่มา : <https://nph.dtam.moph.go.th/publications> (มีนาคม ๒๕๖๖)

๒.๑๒.๑ วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยเป็นผู้นำในภูมิภาคด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐานและมีการเติบโตอย่างยั่งยืน”

๒.๑๒.๒ พันธกิจ

(๑) ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ทั้งด้านการยอมรับการส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยอย่างยั่งยืน

(๒) ส่งเสริมให้เกิดการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค รวมทั้งมีกลไกตลาดที่สนับสนุนการดำเนินการ

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรให้แก่เกษตรกร ทั้งในด้านเทคโนโลยีการผลิต สารสนเทศ การบริหารจัดการ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสมัยใหม่

(๔) ส่งเสริมให้เกิดการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

(๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์และการใช้สมุนไพรสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่ การเพิ่มมูลค่าสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

๒.๑๒.๓ เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
(๑) การพัฒนาสมุนไพรต่อยอดทั้งด้านการรักษาและผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น	(๑) ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เท่าตัวภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐
(๒) การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจที่จะมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม และภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ	(๒) ความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐
(๓) การขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยงและครบวงจร	
(๔) การทำให้เกิดความร่วมมือจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน	

๒.๑๒.๔ ยุทธศาสตร์และองค์ประกอบของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพ

และมาตรฐาน

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์
๑) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน	๑) มีผลผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของปริมาณผลผลิตรวมจากฐานข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑) ในปี ๒๕๗๐ พื้นที่ปลูกสมุนไพรได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่
๒) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและแปรรูป	๒) มูลค่าการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของจำนวนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปี ๒๕๖๕	๒) แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชสมุนไพรเพิ่มขึ้น ๓๐ พืช
๓) ส่งเสริมการซื้อขายที่สามารถสะท้อนกลไกตลาดได้อย่างเหมาะสม ร่วมกับการมีกลไกการรับรองคุณภาพของวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปเบื้องต้น		๓) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ มีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๖๐ แห่ง
		๔) มีการผลิตสมุนไพรครบวงจรเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในประเทศอย่างน้อย ๕ แห่ง
		๕) ห้องปฏิบัติการที่ให้บริการตรวจคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO ๑๗๐๒๕ ในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๘ แห่ง
		๖) ระบบฐานข้อมูลพืชสมุนไพร อย่างน้อย ๑ ฐาน
		๗) เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรร้อยละ ๕ จากการส่งเสริมผลิตสามารถเข้าสู่ระบบตลาดออนไลน์/ตลาดรับวัตถุดิบสมุนไพร/ตลาดสมุนไพรชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและอุตสาหกรรม

สมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์
๑) ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมสารสกัดของประเทศ	๑) อุตสาหกรรมสารสกัดมีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ ๑๐	๑) มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมสารสกัดระดับอุตสาหกรรมขั้นสูง (อุตสาหกรรมรายใหญ่) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐
๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๒) ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีผลผลิตภาพเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐	๒) มีมาตรฐานสารสกัดที่ได้รับการยอมรับและมีการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ๓) ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมมียอดขายเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์
๑) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ	๑) ทิศทางเชิงนโยบายในการผลักดันภาพลักษณ์ของสมุนไพรไทยควบคู่กับอาหาร (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	๑) ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยควบคู่กับอาหารไทย
๒) การขยายช่องทางการตลาด	๒) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการเป็นตลาดสมุนไพรของ ASEAN (ASEAN Herbal Hub) ๓) การมีตราสัญลักษณ์สมุนไพรคุณภาพระดับสากลและเป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศ	๒) มูลค่าจากการส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปประเทศใน ASEAN เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๓) ระดับความสำเร็จของการสร้างการรับรู้และยอมรับตราสัญลักษณ์สมุนไพรคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์
๑) ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม	๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีการบริโภคอย่างเหมาะสม และมีการใช้งานอย่างแพร่หลาย	๑) จำนวนทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐
๒) การต่อยอด สร้างมูลค่า และเพิ่มการส่งออก Herbal Champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	๒) ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๓) มีระบบการอนุมัติ อนุญาต ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหมาะสมกับระดับอุตสาหกรรมและบริบทในปัจจุบัน ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาให้มีจำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น ๔) ผลิตภัณฑ์ Herbal Champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้รับการต่อยอดเพิ่มมูลค่า /สามารถสร้างรายได้อย่างมีนัยสำคัญ	๒) จำนวนการสั่งใช้ยาจากสมุนไพรในระบบบริการสาธารณสุขเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ ๓) จำนวนรายการยาจากสมุนไพรได้รับการคัดเลือกเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรและหรือบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐ รายการ ภายในปี ๒๕๗๐ ๔) ขนาดตลาดของสมุนไพร Herbal Champions เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทย

อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์
๑) ส่งเสริมระบบนิเวศและกลไก ที่สนับสนุนการสร้างและใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อยกระดับสมุนไพรอย่างเหมาะสม	๑) การลงทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้น โดยมี การนำเอาผลการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเพิ่มขึ้น	๑) มีระบบ กลไก หรือมาตรการใหม่ที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาวัตถุดิบ สารสกัด และยา จากสมุนไพร เพื่อทดแทนการใช้ยาแผนปัจจุบันและยาที่ต้องนำเข้า และกระจายรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตวัตถุดิบอย่างเป็นธรรม ไม่น้อยกว่า ๕ ระบบ/กลไก/มาตรการ ภายในปี ๒๕๗๐
๒) สร้างกลไก ระบบติดตามประเมิน และรายงานข้อมูลเชิงประจักษ์ผ่าน Digital Platform เพื่อให้เกิดข้อมูลจากการพัฒนาที่ต่อเนื่องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันต่อสถานการณ์	๒) มีระบบนิเวศที่ครอบคลุมห้องปฏิบัติการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้มีความเพียงพอและรวดเร็วที่สามารถสนับสนุนการพัฒนา	๒) จำนวนรายการสารสกัด หรือยาจากสมุนไพรเป้าหมายที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาได้รับการส่งเสริมและเข้าสู่การคัดเลือกเป็นบัญชียาหลักแห่งชาติหรือบัญชีนวัตกรรม ไม่น้อยกว่า ๒๐ รายการ ภายในปี ๒๕๗๐
๓) สร้างความเข้มแข็งชุมชนระดับพื้นที่ และเสริมโอกาสต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าจากสมุนไพร	๓) มีกลไกการติดตามและการประเมินผล การขับเคลื่อนตามแผนฯไปสู่การรับรู้และตัดสินใจในเชิงนโยบาย	๓) จำนวนรายการผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ และสามารถจำหน่ายได้จริงไม่น้อยกว่า ๒๕ ผลิตภัณฑ์ภายในปี ๒๕๗๐
	๔) เกิดการพัฒนาและความเข้มแข็งในชุมชนระดับพื้นที่จากการต่อยอดชุมชนและสร้างมูลค่าจากสมุนไพร	๔) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยและนวัตกรรมเมื่อสิ้นปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าในปี ๒๕๖๕
		๕) มีรายงานสถานการณ์ที่สะท้อนความสำเร็จและความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนฯ อย่างน้อย ๒ ครั้ง ของระยะเวลาการดำเนินงานของแผน (กลางแผน-สิ้นสุดแผน)
		๖) มูลค่าการบริการและการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในจังหวัดเมืองสมุนไพรขยายตัว ร้อยละ ๕

๒.๑๓ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ภาคตะวันออก) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๕) <https://www.nesdc.go.th/>

๒.๑๓.๑) ทิศทางการพัฒนาภาค มุ่งเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของภาคให้เป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี” ๖ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องบรรลุ (SHAREs) ได้แก่

(๑) การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ภาคตะวันออก (S-curve & New S-curve Hub: S)

(๒) การพัฒนาพื้นที่ให้มีความทันสมัย น่าอยู่ สอดรับกับความต้องการของคนทุกกลุ่ม (High Standard Living Cities : H)

(๓) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชน (Agro and Community based Tourism: A)

(๔) การฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Resilience of Nature: R)

(๕) การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน เชื่อมโยงเศรษฐกิจและการค้าภายในประเทศและระหว่างประเทศในอาเซียน (Economic Linkage : E)

(๖) การผลิตผลไม้คุณภาพสูงมุ่งสู่การเป็น “มหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย” และการผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอดภัยที่มีมูลค่าเพิ่มสูง (Safe Fruit, Food and Herb Cities: S)

๒.๑๓.๒) เป้าหมายการพัฒนาภาค ภาคตะวันออกมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ ควบคู่กับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดี

๒.๑๓.๓) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑. อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ ภาคตะวันออก (ร้อยละ)	มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคแบบปริมาณลูกโซ่เฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ๑,๗๓๒,๔๓๘.๒๒ ล้านบาท อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ภาค เฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ร้อยละ ๑.๐ ต่อปี	อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ ๖.๐ ต่อปี
๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของ ภาคตะวันออก	ปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๐.๓๙๒	ลดลงต่ำกว่า ๐.๓๙๒

๒.๑๓.๔) แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

๑) พัฒนาการเกษตรคุณภาพให้เชื่อมโยงสู่การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ห่วงโซ่การผลิตในระดับประเทศ และการให้บริการส่งเสริมสุขภาพ

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	แนวทางการพัฒนา
อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร ภาคตะวันออก	มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่ เฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ๘๕,๔๑๕.๘๘ ล้านบาท อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร เฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ร้อยละ ๒.๗ ต่อปี	อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ภาค เกษตรเฉลี่ยร้อยละ ๔.๐ ต่อปี	๑) เสริมสร้างผลิตภาพการผลิตผลไม้ของภาคตะวันออกให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานสากล เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ๒) พัฒนาประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงและแปรรูปสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออก ๓) ยกกระดับพืชสมุนไพรให้เป็นธุรกิจสมุนไพรสู่ตลาดสากล ๔) สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนจากพืชพลังงาน เพื่อ ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งในระดับภาคและประเทศ ๕) เสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์สำคัญของภาคตะวันออก ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งใน-ต่างประเทศ ๖) สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อเข้าถึงเทคโนโลยีและเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาด

๒) ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของภาคตะวันออกสู่การเป็นจุดหมายการท่องเที่ยวของโลก
ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	แนวทางการพัฒนา
อัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวภาคตะวันออก (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยวเฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ๒๓๓,๖๔๐.๔๕ ล้านบาท อัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวเฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ หดตัวร้อยละ ๒๓.๕ ต่อปี	อัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๐ ต่อปี	๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักของภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนของภาคตะวันออก ๓) ยุทธศาสตร์ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเชื่อมโยงการท่องเที่ยวมูลค่าสูง

๓) พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วและตราด รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่มีศักยภาพให้เป็นประตูเชื่อมโยงการค้า การลงทุนที่ทันสมัยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	แนวทางการพัฒนา
อัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวมูลค่าการค้าชายแดนเฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ร้อยละ ๖.๕ ต่อปี	อัตราการขยายตัวมูลค่าการค้าชายแดนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ ๖.๕ ต่อปี	๑) วางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๒) สร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงระบบโลจิสติกส์บริเวณโดยรอบเขตเศรษฐกิจพิเศษ และด่านพรมแดน ๓) เสริมสร้างสมรรถนะของท้องถิ่นในการบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน และจุดผ่านแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) อนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวชี้วัด	คำฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	แนวทางการพัฒนา
สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ของภาคตะวันออก	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ภาค ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เฉลี่ย ๕.๑๒ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๒.๔ ของพื้นที่ภาค)	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ภาค ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๓.๐	๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ภาคตะวันออก ๒) ยกระดับการบริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำของภาคตะวันออกอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงด้านน้ำ
สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดอย่างถูกต้องและนำกลับมาใช้ใหม่ของภาคตะวันออก (ร้อยละ)	สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดอย่างถูกต้องและนำกลับมาใช้ใหม่ เฉลี่ยปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ร้อยละ ๖๗	สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดอย่างถูกต้องและนำกลับมาใช้ใหม่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๗	๓) แก้ไขปัญหาขยะและน้ำเสียชุมชน และกากของเสียจากภาคอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานความร่วมมือของทุกภาคส่วน ๔) ยกระดับขีดความสามารถของพื้นที่เสี่ยงภัยในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำผิวดินของแหล่งน้ำสำคัญภาคตะวันออก (ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index))	ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WOI) เฉลี่ย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ (๖๕ คะแนน)	ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WOI) ไม่ต่ำกว่า ๖๕ คะแนน	

๒.๑๕ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ : กันยายน ๒๕๖๗)

๒.๑๕.๑) เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด (วิสัยทัศน์ (Vision) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒
“เมืองชายแดนชั้นนำแห่งคุณภาพชีวิต ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย”

๒.๑๕.๒) พันธกิจ (Mission)

(๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรมมีมาตรฐานสู่สากล

(๒) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) พัฒนาและส่งเสริมการเกษตรและสมุนไพรปลอดภัยอย่างครบวงจรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม

(๔) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๕) พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกช่วงวัยและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๑๕.๓) เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

- (๑) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- (๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสมดุล

๒.๑๕.๔) ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)

- เมืองชายแดนชั้นนำแห่งคุณภาพชีวิต
- แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม
- แหล่งผลิตและแปรรูปผลไม้และเกษตรปลอดภัย
- เมืองสมุนไพรแห่งเอเชีย
- ประตูการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๑๕.๕) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๑ : เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

- (๑) ตัวชี้วัด : ดัชนีความก้าวหน้าของคน สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ
- (๒) ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)
- (๓) ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)
- (๔) ตัวชี้วัด : มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)
- (๕) ตัวชี้วัด : สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด
- (๖) ตัวชี้วัด : ผลผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
- (๗) ตัวชี้วัด : อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
- (๘) ตัวชี้วัด : ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)
- (๙) ตัวชี้วัด : จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี (ปี)
- (๑๐) ตัวชี้วัด : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู
- (๑๑) ตัวชี้วัด : ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด (พันตัน)

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๒ : ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด : รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ล้านบาท)

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๓ : แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย

- (๑) ตัวชี้วัด : อัตราขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)
- (๒) ตัวชี้วัด : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น (บาท)

๒.๑๕.๖) ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด และแนวทางการพัฒนา ตาม ๕ ประเด็นการพัฒนา
ดังนี้

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
๑) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม	๑) พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเกิดความยั่งยืน ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว (เส้นทาง/ป้ายแนะนำ/สาธารณูปโภค ฯลฯ) ๓) สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ๔) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และสถานประกอบการให้ได้มาตรฐาน ๕) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ๖) จัดทำฐานข้อมูลและเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ๗) ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
๒) เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	๑) พัฒนาด่านชายแดนและระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากล ๒) พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มจังหวัด ๓) ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
๓) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนสวนผลไม้ และการเกษตรอย่างครบถ้วน ๓) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ และพัฒนาเครือข่ายภาคการเกษตรให้เข้มแข็ง ๔) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่ทันสมัย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดสินค้าเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๔) อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน	๑) ป่าไม้ ป่าต้นน้ำให้สมบูรณ์เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ ๒) ปกป้อง อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าชายเลนและทรัพยากรชายฝั่งทะเล ๓) ป้องกันการพังทลายของดินและตลิ่งริมแม่น้ำและคลองสาขา ๔) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๕) พัฒนา ส่งเสริม และสร้างเครือข่ายพลเมืองในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิต ให้มีความมั่นคงปลอดภัย	๑) เพิ่มศักยภาพด้านการศึกษาและเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและคุณธรรม ๒) พัฒนาทักษะทางสังคม การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันให้แก่เด็กปฐมวัย ๓) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนของเมืองด้วยการพัฒนาสุขภาวะ และสาธารณสุขพื้นฐาน ๔) พัฒนาฐานข้อมูล Big Data ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ๕) พัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสังคมผู้สูงอายุ

๒.๑๖ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕ ฉบับปรับปรุง (รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดสระแก้ว ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖)

๒.๑๖.๑ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “จังหวัดสระแก้วเมืองแห่งความมั่นคง เศรษฐกิจมั่นคง เชื่อมโยงอินโดจีนอย่างยั่งยืน” SKR Model

Sustainable City Development พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัย ยกระดับการจัดการด้านคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในสังคม รองรับสู่เมืองที่มีความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคม

Known as High Value-Added Economy ยกระดับสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป สมุนไพร และอาหารปลอดภัย เชื่อมต่อการท่องเที่ยวสีเขียวและอารยธรรมบนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น เชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านบนฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูง

Regional and Green Economy Linkage พัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว ยกระดับระบบโลจิสติกส์ระดับภูมิภาคสู่อินโดจีนที่ทันสมัย รองรับการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๑๖.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี และถ่ายทอดในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

การถ่ายทอดเป้าหมายในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี		ค่าเป้าหมาย			
		๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๕๖๑-๒๕๗๕	๒๕๗๖-๒๕๘๐	๒๕๘๑-๒๕๘๕
๑) เป้าหมายย่อยการพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตและชายแดนมั่นคง		เมืองที่มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุและเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มทุกช่วงวัย	ระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น	โครงสร้างพื้นฐานของด้านพรมแดนได้มาตรฐานและระบบการบริหารจัดการชายแดนมีประสิทธิภาพ	เมืองชายแดนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	(๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับดัชนี ความก้าวหน้าของ คนเพิ่มขึ้นต่อปี (ลำดับ ๕๙) (ค่าฐาน ปี ๒๕๖๔=๐.๖๒๓๒)	๐.๗๐	๐.๘๐	๐.๙๐	๑
๒) เป้าหมายย่อยการพัฒนา ด้านการเกษตร		สินค้าทางการเกษตรและสมุนไพรได้มาตรฐานปลอดภัยและมีการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	สินค้าเกษตรแปรรูปและสมุนไพรปลอดภัยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน	สินค้าเกษตรแปรรูปและสมุนไพรคุณภาพและได้รับการยอมรับในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ	มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นมีความมั่นคงในอาชีพอย่างยั่งยืน

การถ่ายทอดเป้าหมายในแต่ละ ช่วงระยะเวลา ๕ ปี		ค่าเป้าหมาย			
		๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๕๖๑-๒๕๗๕	๒๕๗๖-๒๕๘๐	๒๕๘๑-๒๕๘๕
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	(๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อปี (ค่าฐานปี ๕๕-๖๔=๓.๕๒)	๕	๑๐	๑๕	๒๐
๓) เป้าหมายย่อยการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว		มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย บุคลากรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความสามารถในการแข่งขัน	แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความสะดวกได้ตามมาตรฐานเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน	เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอารยธรรมโบราณรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ	เป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนที่ได้มาตรฐาน
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	(๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของ อัตราการขยายตัวของ รายได้จากการท่องเที่ยว ต่อปี (ค่าฐาน ปี ๕๘ - ๖๒ = ร้อยละ ๘.๘๖) ปี ๖๓ - ๖๕ เป็นช่วง วิฤติ	๕	๑๐	๑๕	๒๐
	(๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของ อัตราการเติบโตของ ผู้เยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้น ต่อปี (ค่าฐาน ปี ๕๘ - ๖๒ = ร้อยละ ๕.๗๖) ปี ๖๓ - ๖๕ เป็นช่วงวิฤติ	๑๐	๒๐	๓๐	๔๐
๔) เป้าหมายย่อยการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจพิเศษ การค้าชายแดน		มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภคที่สำคัญเชื่อมโยงจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน	เมืองเขตเศรษฐกิจพิเศษที่รองรับการเติบโตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ระบบโลจิสติกส์สู่อินโดจีนที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	เป็น Business Center ของการค้าชายแดนระหว่างอินโดจีน

การถ่ายทอดเป้าหมายในแต่ละ ช่วงระยะเวลา ๕ ปี		ค่าเป้าหมาย			
		๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๕๖๑-๒๕๗๕	๒๕๗๖-๒๕๘๐	๒๕๘๑-๒๕๘๕
ตัวชี้วัด/ค่า เป้าหมาย	(๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละ ของมูลค่าการค้า ชายแดนที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ค่าฐาน ปี ๒๕๖๓ = ร้อยละ -๑๓.๙๔)	๑๐	๒๐	๓๐	๔๐
	(๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละ ของ อัตราการขยายตัว ของ ผลิตภัณฑ์มวล รวม สาขาขนส่งต่อปี (ค่าฐาน ปี ๕๕-๖๔ = ๙.๕๙)	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕

๒.๑๗ ร่างแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ๒๕๗๐) (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมบูรพา ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว)

๒.๑๗.๑ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เมืองชายแดนแห่งความมั่นคง ถิ่นเกษตรและสมุนไพรคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน เชิงนิเวศ และอารยธรรมโบราณ ศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมโยงอินโดจีนอย่างยั่งยืน”

๒.๑๗.๒ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดสระแก้ว ๔ ด้าน ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัยในทุกด้านความต้องการของชีวิตเพื่อสุขภาวะที่ดีรวมทั้งรายได้ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
๑) เป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนดี มี ความรู้ มีสุขภาพดี รายได้ดี และ สิ่งแวดล้อมดี	๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของ จำนวนครัวเรือนยากจนที่มี รายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลงต่อปี (ร้อยละ ๒๕)	๑) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้ครบถ้วนและ สมบูรณ์ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้และคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้น
๒) ประชาชนมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีทุกช่วงวัย ดำรงชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงจนเป็นวิถีชีวิต ปกติ Way of Life	๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ อายุคาดเฉลี่ย ของการมีสุขภาพดีของ ประชาชนในจังหวัดสระแก้ว เพิ่มขึ้นต่อปี (๐.๒ ปี)	๒) ส่งเสริมการดำรงชีวิตของประชาชนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนเป็นวิถี Way of Life
๓) ประชาชนได้รับการ บริการที่ได้มาตรฐานมี คุณภาพ และเกิดความ		๓) ส่งเสริมและพัฒนาโครงการตามแนวพระราชดำริ (สืบสาน รักษา ต่อยอด)
		๔) สร้างเสริมสุขภาวะ และสิ่งแวดล้อมที่ดีในทุกช่วงวัย
		๕) พัฒนาอาชีพและยกระดับผลิตภัณฑ์
		๖) ยกระดับมาตรฐานการศึกษา ทั้งในและนอกระบบ
		๗) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐในการ บริหารและให้บริการประชาชน

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
พึงพอใจในการรับบริการ		

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการผลิตสินค้าเกษตรและสมุนไพรให้ได้มาตรฐานสากล (ประเด็นหลัก)

เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
๑) เพิ่มคุณภาพและผลผลิตทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ๒) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างเหมาะสมและยั่งยืน ๓) มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ๔) มีการจัดจำหน่ายและกระจายสินค้าทางการเกษตรอย่างเป็นระบบ	๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ผ่านการประเมินเบื้องต้นตามมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๗๐) ๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๕) ๓) ตัวชี้วัดที่ ๓ ปริมาณน้ำที่กักเก็บได้ในแต่ละปี (ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.)	๑) บริหารจัดการแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบ ทั้งในเขตชลประทานและนอกชลประทาน ๒) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพพัฒนาสินค้าเกษตรและสมุนไพร ๓) พัฒนาเกษตรและสถาบันเกษตรกรให้มีความรู้ การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรและการเป็นผู้ประกอบการ ๔) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตรและสมุนไพร ๖) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๗) ส่งเสริมการแปรรูปหรือพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า ๘) พัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรและสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน ๙) เสริมสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตรและสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเชื่อมโยงอารยธรรมโบราณ เพิ่มขีดความสามารถสู่การท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
๑) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามรอยประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงอารยธรรมโบราณ สืบสานวัฒนธรรมชุมชน	๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๕)	๑) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานปลอดภัย ๒) ส่งเสริมเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ๓) ส่งเสริมพัฒนาทักษะวิชาชีพแก่สมาชิกชุมชนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
๒) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มี ความปลอดภัย สร้าง ความมั่นใจและ ประสบการณ์การ ท่องเที่ยวที่ดี ๓) เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มี ความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ เชิงเกษตร เชิง กีฬาและวิถีชุมชน ๔) มีการจัดกิจกรรมพิเศษ หรืองานมหกรรม เพื่อ ส่งเสริมการตลาด ท่องเที่ยวตลอดปี		การท่องเที่ยว ๔) พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวโดยเข้ารับการตรวจ ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานที่กรมการท่องเที่ยว กำหนด ๕) พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่ม ทางเลือกในการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ เชิงเกษตร เชิงกีฬา และวิถีชุมชน ๖) จัดกิจกรรมพิเศษหรืองานมหกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ของจังหวัด อาทิ มหกรรมกีฬาเสริมสุขภาพ ๗) พัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ตามกลุ่มศักยภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว ๘) พัฒนาแผนการตลาดเชิงรุก ผ่านสื่อดิจิทัล ๙) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการด้านสังคม
และสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมโยงอินโดจีน

เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
๑) การประกอบกิจการ การค้า การค้าชายแดน และการลงทุนใน จังหวัดสระแก้วมี บรรยากาศที่ดี และ เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เชื่อมโยงอินโดจีน ๒) ภาควัตถุอุตสาหกรรมใน จังหวัดสระแก้วเป็น อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาขนส่งเพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๑๐) ๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ ระดับการผ่าน เกณฑ์การประเมินเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (๓ ระดับ)	๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการคมนาคม และการขนส่ง เชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียงและ ประเทศเพื่อนบ้าน ๒) ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศในการค้า การค้า ชายแดน การลงทุน และเชิญชวนให้ ผู้ประกอบการ นักลงทุนมาดำเนินกิจการใน จังหวัดสระแก้ว ๓) ยกระดับการให้บริการพิธีศุลกากรและพิธีการตรวจ คนเข้าเมืองเพื่ออำนวยความสะดวกการค้า ชายแดน ๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผังเมือง การค้า การลงทุน แรงงาน สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop service – OSS) ๕) พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาฝีมือแรงงานของ แรงงานท้องถิ่นและต่างด้าวให้สอดคล้องกับ ตลาดแรงงาน รวมถึงการอำนวยความสะดวกด้าน การอนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าว

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
		๖) เตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิต/ การประกอบอาชีพ /การอยู่อาศัย /การพัฒนา คุณภาพชีวิตที่จะเกิดในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ๗) ส่งเสริมนิคมอุตสาหกรรมสระแก้วให้เติบโตยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดน

เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

วัตถุประสงค์ (เป้าประสงค์)	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
๑) สร้างความมั่นคง ปลอดภัยและแก้ไข ปัญหาภัยคุกคามให้กับ ประชาชนในพื้นที่ จังหวัดชายแดน ๒) มีความสัมพันธ์และ ความร่วมมือที่ดีกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ๓) คนและชุมชนมี จิตสำนึกและมีส่วน ร่วมในการแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคง ๔) มีระบบฐานข้อมูลด้าน ความมั่นคง ๕) ลดความเสี่ยงสาธารณ ภัยในพื้นที่	๑) ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนการแก้ไข ปัญหาด้านความมั่นคงจากภัย คุกคามต่างๆ ตามภัยคุกคาม ของสถานการณ์มั่นคงแห่งชาติ ๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนการ จัดการประชุมระหว่าง จังหวัดสระแก้ว ประเทศ ไทยและจังหวัดบ้นเตียเมียน เจยและจังหวัดพระตะบอง ประเทศกัมพูชา ๓) ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนโครงการ ความร่วมมือเครือข่ายด้าน การจัดการสาธารณภัย ระหว่างประเทศ ๔) ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนชุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้านได้รับ การฝึกจัดตั้งและฝึกทบทวน ๕) ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนกิจกรรม ในการปลูกจิตสำนึกการ ปกป้องสถาบันหลักของชาติ ๖) ตัวชี้วัดที่ ๖ จำนวนตลาด การค้าชายแดนที่ได้รับการ พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ๗) ตัวชี้วัดที่ ๗ จำนวนครั้งใน การพัฒนากระบวนการแก้ไข ปัญหาด้านความมั่นคงจาก ภัยคุกคามต่างๆ ๘) ตัวชี้วัดที่ ๘ จำนวนแก้ไข ปัญหาด้านความมั่นคงจาก สาธารณภัยต่างๆ	๑) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามใน พื้นที่จังหวัดชายแดน ๒) เพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้าน ความมั่นคง ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถใช้ งานได้ทันทีและเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของ หน่วยงานต่างๆ ๓) เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการจัดการความเสี่ยง สาธารณภัยพื้นที่ ๔) เสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง ๕) ปลูกจิตสำนึกให้กับคนและชุมชนมีส่วนร่วมในการ ปกป้องสถาบันหลักของชาติ ๖) เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดี ในระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน (จังหวัด, ทหาร, ปกครอง, พลเรือน) ๗) เสริมสร้างความร่วมมือเครือข่ายด้านการจัดการ สาธารณภัยระหว่างประเทศ